

Bruxelles, 8. lipnja 2020.
(OR. en)

8668/20

SOC 400
EMPL 316
SAN 190
EDUC 252
ECOFIN 487

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: CM 2525/20

Predmet: **Zaključci Vijeća „Demografski izazovi – put naprijed”**

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća „Demografski izazovi – put naprijed” odobreni pisanim postupkom 8. lipnja 2020.

Demografski izazovi – put naprijed

Zaključci Vijeća

UVAŽAVAJUĆI DA:

1. Strateškim programom za razdoblje 2019. – 2024. utvrđeno je da je potrebno obnoviti temelj za dugoročan, održiv i uključiv rast te ojačati koheziju u EU-u. To zahtijeva ostvarenje uzlazne konvergencije naših gospodarstava i rješavanje niza izazova, uključujući pitanje demografskih promjena.
2. Europski stup socijalnih prava služi kao vodič prema učinkovitom zapošljavanju i socijalnim ishodima za socijalno pravičan i pravedan prijelaz na klimatsku neutralnost, digitalizaciju i demografske promjene.
3. Izbijanje i širenje pandemije bolesti COVID-19 dosad je nezabilježen globalni izazov koji će na različite načine utjecati na različite sektore naših društava, gospodarstava, tržišta rada, sustava zdravstvene i socijalne skrbi, obiteljskih proračuna i svakodnevnih života naših građana, te bi moglo izazvati nove demografske izazove.
4. Promjene u području klime, tehnologije i demografije utječu na naša društva i način života te ih mijenjaju¹. S obzirom na to da su za održivi razvoj i uključiv gospodarski rast potrebni ljudski kapital i nova, inovativna rješenja, u svim državama članicama potrebno je podržati demografsku obnovu te bi ona na razini EU-a trebala imati isti prioritet kao i klimatska neutralnost i digitalizacija. Trebala bi biti na horizontalnoj razini predviđena i odražena u svim budućim inicijativama Komisije.

¹ Političke smjernice za sljedeću Europsku komisiju 2019.–2024.

5. Mobilnost radne snage unutar EU-a povezana je s demografskim promjenama, pri čemu se u nekim regijama smanjuju demografski pritisci, dok se stanje u drugima pogoršava. Slobodno kretanje radnika jest i treba ostati jedna od temeljnih sloboda Europske unije. Iako je olakšalo mobilnost radne snage unutar EU-a, dovelo je i do različitih pojava u različitim regijama Unije: odljeva mozgova, priljeva mozgova, obrnutog odljeva mozgova, cirkulacije mozgova i općenito pada broja stanovnika. Važno je regijama koje zaostaju osigurati uvjete s pomoću kojih će postati dinamičnije i privlačnije i time doprinijeti njihovom održivom razvoju.
6. Tijekom globalne pandemije bolesti COVID-19 trebalo bi u potpunosti zadržati slobodno kretanje radnika uz istodobno poduzimanje svih potrebnih mjera usmjerenih na sprečavanje širenja virusa te zaštitu prava i zdravlja ugroženih radnika.
7. Predviđa se da će se od 2023. do 2060. europska radna snaga (u dobi od 20 do 64 godine) smanjiti za 8,2 % (otprilike 19 milijuna ljudi). Od tog sve manjeg broja radno sposobnog stanovništva očekuje se da će osigurati sredstva za mirovine i zdravstvene usluge za populaciju umirovljenika koja brzo raste, čime se dovodi u pitanje održivost i adekvatnost mirovinskih sustava². Kako bi se održao gospodarski rast, važno je ulagati u vještine radi promicanja rasta produktivnosti i u potpunosti iskoristiti dostupnu radnu snagu integracijom žena i trenutačno nedovoljno zastupljenih skupina, posebno mladih, starijih osoba i osoba s invaliditetom, te razmotriti, prema potrebi, zakonite migracije kako bi se ublažilo smanjenje radno sposobnog stanovništva, uz poštovanje nacionalnih nadležnosti.

² Europski parlament, detaljna analiza: „Demografski izgledi za Europsku uniju 2019.”

8. Demografski trendovi u EU-u jasno upućuju na starenje stanovništva, a stope plodnosti ponekad su znatno niže od razine zamjene od 2,1³. Gotovo jedna petina (19,7 %) ukupnog stanovništva EU-a starija je od 65 godina, a očekuje se da će ta skupina do 2050. činiti 28,5 % ukupnog stanovništva⁴. To ukazuje na stalan rast omjera ovisnosti. Starenje društva sa sobom donosi izazove, ali i mogućnosti za gospodarski i društveni razvoj te za društvo u cjelini. Moglo bi imati važnu ulogu u stvaranju radnih mjesta i u podupiranju aktivnosti u nizu različitih sektora. Budući da živimo dulje i zdravije zahvaljujući napretku, među ostalim, u području medicine i javne zdravstvene skrbi, socijalne sigurnosti i iskorjenjivanja siromaštva, doći će do otvaranja novih mogućnosti u području srebrnog gospodarstva i gospodarstva pružanja skrbi. Osim njegove gospodarske važnosti, srebrno gospodarstvo trebalo bi smatrati znakom društvenog i kulturnog napretka te ga povezivati s pozitivnim i socijalno uključivim identitetom starijih osoba u Europi. Povećanje očekivanog životnog vijeka i kvalitete života treba smatrati uspjehom socijalnog modela u okviru temeljnih vrijednosti EU-a. Stoga je prvi cilj u pogledu starenja stanovništva usredotočiti se na dobro usmjerene politike i osiguravanje sveobuhvatnog, dobno primjerenog sustava zdravstvene skrbi tijekom cijelog života, posebno u slučaju uzdržavanih osoba.
9. Starije osobe, uključujući osobe s invaliditetom, vrijedne su društvu te bi stoga trebale u njemu učinkovito sudjelovati u najvećoj mogućoj mjeri te živjeti dostojanstveno i što neovisnije. Demografski trendovi, uključujući brzo starenje stanovništva i dulji očekivani životni vijek, znače da će se u Europi povećati potreba za promicanjem zdravlja i dobrobiti te dugotrajnom skrbi, kao i pritisak na zdravstvene i mirovinske sustave. Taj bi se izazov trebao smatrati prilikom za razvoj novih usluga, novih radnih mjesta i novih oblika suradnje te za socijalni razvoj. Dostupne tehnologije koje pospješuju blagostanje i digitalizacija mogu doprinijeti suočavanju s tim izazovima.

³ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: „Jaka socijalna Europa za pravednu tranziciju”, 14. siječnja 2020.

⁴ *Ageing Europe, Looking at the life of aged people in the EU* (Europa koja stari, analiza života starijih osoba u EU-u), izdanje 2019.

10. Aktivno uključivanje mladih na tržište rada i u društvo od ključne je važnosti. Mladi mogu biti posebno ranjivi jer su u prijelaznom životnom razdoblju te zbog nedostatka profesionalnog iskustva ili čak osnovnih vještina, neadekvatnog obrazovanja ili osposobljavanja, ograničene pokrivenosti socijalnom zaštitom, ograničenog pristupa financijskim resursima i nesigurnih radnih uvjeta⁵.
11. Odgoj djece dugoročan je pothvat, a kako bi demografske politike bile učinkovite, one moraju biti pouzdane i trajne. Ulaganje u cjenovno pristupačan i visokokvalitetan rani i predškolski odgoj i obrazovanje može doprinijeti demografskoj obnovi i imati značajne pozitivne ishode, posebno za djecu u nepovoljnom socioekonomskom položaju, čime će se doprinijeti otpornosti buduće radne snage na demografske izazove te postići bolji socijalni ishodi tijekom cijelog životnog ciklusa.
12. Kako bi se osigurala uzlazna konvergencija, trebalo bi nastaviti ulagati dodane napore u ostvarivanje Barcelonskih ciljeva u državama članicama koje zaostaju u pogledu dostupnosti visokokvalitetnih i cjenovno pristupačnih ustanova za skrb o djeci predškolske dobi (90 % djece u dobi od tri godine do dobi za početak obveznog obrazovanja i 33 % djece mlađe od tri godine trebalo bi pohađati ustanove za skrb o djeci).
13. Javne politike trebale bi biti osmišljene tako da se stvore uvjeti, među ostalim gospodarsko okružje, koji pojedincima i obiteljima omogućuju da imaju djecu u skladu sa svojim željama te da uživaju bolju kvalitetu života, žive u sigurnosti i postignu ravnotežu između poslovnih i obiteljskih obveza te obveza skrbi.
14. Direktivom o ravnoteži između poslovnog i privatnog života iz 2019. nastoji se postići ravnopravnost žena i muškaraca u pogledu njihovih mogućnosti na tržištu rada i postupanja prema njima na radnom mjestu olakšavanjem usklađivanja poslovnog života, obiteljskog života i obveza skrbi za radnike koji su roditelji ili pružatelji skrbi te promicanjem ravnopravne podjele tih odgovornosti, kako je također sadržano u 9. načelu europskog stupa socijalnih prava.

⁵ Preporuka Vijeća od 22. travnja 2013. o uspostavi Garancije za mlade (2013/C 120/01).

15. Zbog urbanizacije, nedostatnih mogućnosti zapošljavanja, niskih prihoda i neadekvatnih usluga, mnoga ruralna područja i otočne regije bilježe pad broja stanovnika, čime se povećava jaz između urbanih i ruralnih područja te zbog čega je potrebno donijeti integriranu strategiju kako bi se potaknuo održivi razvoj tih regija na temelju njihova specifičnog potencijala.
16. Poboljšanjem prometnih veza i daljnjim razvojem javnog prijevoza ljudima se omogućuje slobodno kretanje te se uklanjaju nedostaci u povezanosti, a time i jača socijalna kohezija.
17. Demografske promjene pružaju priliku za prilagodbu mirovinskih i zdravstvenih sustava te sustava dugotrajne skrbi. Aktivno i zdravo starenje, uz potporu učinkovitih sustava zdravstvene skrbi, fleksibilnih i adekvatnih modela skrbi prilagođenih potrebama, kao i zapošljivost sve starijeg stanovništva ključni su za osiguravanje održivosti sustava socijalne sigurnosti i skrbi. Poboljšana pokrivenost, dostupnost, adekvatnost i održivost ključni su za osuvremenjivanje sustava socijalne zaštite⁶ i jačanje njihove otpornosti na zdravstvene i socijalne krize kao što je globalna pandemija bolesti COVID-19.
18. EU trenutačno ide u smjeru društava u kojima se duže živi, koja imaju nižu razinu plodnosti i koja su bolje obrazovana. Sveobuhvatna i točna slika trenutačnog stanja i budućih predviđanja utemeljena na dokazima može se dobiti ispitivanjem podataka o migracijama, plodnosti i smrtnosti⁷, zajedno s podacima o stjecanju obrazovanja i stvarnim razinama vještina, stopama sudjelovanja na tržištu rada i drugim sociodemografskim pokazateljima. Oblikovanje politika na temelju dokaza zahtijeva valjane, relevantne i pravodobne podatke razvrstane prema spolu i dobi. Stalno ažurirani podaci o demografskim procesima i čimbenicima koji na njih utječu, kao i o posebnim potrebama i preferencijama žena i muškaraca svih dobnih skupina ključan su alat za oblikovanje demografskih politika i ocjenu njihovih rezultata.
19. Pri osmišljavanju demografskih politika izrazito je potrebna međusektorska koordinacija i suradnja među socijalnim, obiteljskim i zdravstvenim službama te službama za zapošljavanje, obrazovanje i skrb, uključujući sve gospodarske sektore, pri čemu valja uzeti u obzir gospodarske uvjete svake države članice.

⁶ Zajedničko izvješće o zapošljavanju – 6346/20.

⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/population/overview>

20. Ključ uspjeha leži u učinkovitoj koordinaciji i suradnji među svim razinama vlasti: nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, zajedno sa suradnjom na svim razinama sa socijalnim partnerima, civilnim društvom i drugim relevantnim dionicima.

S OBZIROM NA TO DA

21. U razmatračkom mišljenju Europskog gospodarskog i socijalnog odbora „Demografski izazovi u EU-u u svjetlu gospodarskih i razvojnih nejednakosti” naglašava se da su visokokvalitetno, dostupno i cjenovno pristupačno obrazovanje, skrb i pomoć (za djecu, osobe s invaliditetom i starije osobe) ključni za rješavanje demografskih izazova i podupiranje rasta stanovništva⁸.
22. I dalje je relevantna poruka izražena u okviru Europske godine aktivnog starenja (2012.) da međugeneracijska solidarnost može izdržati test starenja stanovništva.
23. U zaključcima Vijeća o ekonomiji dobrobiti (2019.) istaknuto je nekoliko ključnih elemenata za otpornost naših gospodarstava i društava te njihovo buduće blagostanje, među kojima su dostupno obrazovanje i osposobljavanje visoke kvalitete te cjeloživotno učenje, politike pravednog radnog vijeka, adekvatni i održivi sustavi socijalne zaštite, pristup uslugama, digitalizacija i drugi oblici tehnološkog razvoja,

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

POZIVA države članice da:

24. OSMISLE i AŽURIRAJU okvir za demografske politike koji uključuje socijalne partnere, civilno društvo i druge relevantne dionike, u skladu s njihovim nadležnostima;

⁸ <https://www.eesc.europa.eu/hr/our-work/opinions-information-reports/opinions/demographic-challenges-eu-light-economic-and-development-inequalities-exploratory-opinion-request-croatian-presidency>.

25. PRISTUPE RJEŠAVANJU trenutanih i budućih neusklađenosti ponude i potražnje radne snage s obzirom na to da digitalna transformacija, globalizacija i demografske promjene oblikuju potražnju na tržištu rada stvaranjem i ukidanjem radnih mjesta, kao i promjenom prirode postojećih zanimanja, uzimajući u obzir učinak demografskih promjena na procese tržišta rada kako bi se iskoristile prednosti digitalne transformacije i globalizacije za stvaranje novih mogućnosti zapošljavanja u svim regijama;
26. POTIČU poboljšanje razina vještina cjenovno pristupačnim, dostupnim i uključivim kvalitetnim obrazovanjem i osposobljavanjem te cjeloživotnim učenjem, uključujući digitalne vještine, kako bi se povećao pristup tržištu rada i održali gospodarski rast, socijalna uključenost i osobno ispunjenje i za žene i za muškarce;
27. POTIČU i PROMIČU stjecanje vještina u području znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM), motivirajući pritom mlade, posebno mlade žene, da se odluče na karijeru u području STEM-a, ulaganje u obrazovanje i osposobljavanje, istraživanje, inovacije i umjetnu inteligenciju, što EU-u može pomoći u suočavanju s demografskim izazovima te povećati produktivnost i održati gospodarski rast u kontekstu smanjenja broja radno sposobnog stanovništva te istodobno stvoriti visokokvalitetna radna mjesta koja privlače talente;
28. PODIŽU svijest o važnosti uključivanja žena i podzastupljenih skupina, posebno mladih, starijih radnika i osoba s invaliditetom, te poboljšanja sudjelovanja na tržištu rada svih dobnih i ostalih skupina kako bi se ublažili učinci demografskog starenja na održivost sustava socijalne zaštite i promicala ravnopravnost;
29. PROVEDU uključive socijalne politike i politike rada koje se temelje na jednakim mogućnostima, a posebno politike o ravnoteži između poslovnog i privatnog života promicanjem sudjelovanja žena na tržištu rada, fleksibilnih radnih uvjeta za žene i muškarce, osiguravanja dostupnih i cjenovno pristupačnih visokokvalitetnih usluga skrbi o djeci i dugotrajne skrbi, kao i ravnopravne podjele kućanskih obveza i obveza skrbi između žena i muškaraca, kako bi se roditeljima ili osobama koje su dužne srbiti o drugima omogućilo sudjelovanje u radnoj snazi i u društvu;

30. KRENU U SMJERU provedbe i osiguravanja načela jednake plaće za rad jednake vrijednosti za žene i muškarce kako bi se uklonile razlike među spolovima u zapošljavanju, plaći i mirovinama;
31. POTIČU ulaganja u djecu kao oblik socijalnog ulaganja kojim se ostvaruje najveći povrat u budućnosti. To uključuje rad na prekidanju začaranog kruga siromaštva koje se prenosi s generacije na generaciju s pomoću ciljanih ulaganja kako bi se smanjilo siromaštvo djece;
32. PROMIČU i ISTIČU adekvatne i koordinirane politike kojima se pružaju različite vrste financijske i druge potpore obiteljima, posebno onima koje odgajaju djecu (npr. plaćeni dopust, dječji doplatci, odgovarajući porezni sustavi i sustavi naknada, subvencionirana stambena rješenja i potpora za studente), uključujući inovativna rješenja;
33. NAGLAŠAVAJU važnost međugeneracijske solidarnosti, PROMIČU aktivno i zdravo starenje te OSIGURAJU pristup potrebnoj potpori za stanovništvo koje stari i njihove obitelji, uključujući prilagodljivost životnih prostora, e-zdravlje i umjetnu inteligenciju s obzirom na njihov učinak na rješavanje izazova starenja i gubitka samostalnosti;
34. JAČAJU svijest među stanovništvom o pravima starijih osoba na autonoman, dostojanstven i samoodređen život te o pravu na sudjelovanje u društvu, također i u kriznim vremenima kao što je aktualna globalna pandemija bolesti COVID-19, uz promicanje zdravog i aktivnog starenja, ulaganje u socijalnu zaštitu i posvećivanje pozornosti pozitivnom postupanju prema starijim osobama u svakom pogledu;
35. PROMIČU prava starijih osoba s invaliditetom osiguravanjem dostojnih životnih uvjeta i punog sudjelovanja u životu zajednice te ISTRAŽE kompatibilnost između invalidskih mirovina i starosnih mirovina;
36. ODGOVORE na izazove i ISKORISTE mogućnosti koje proizlaze iz sve veće potražnje za dugotrajnom skrbi zbog starenja te ISTRAŽE kako se digitalizacija i tehnologije koje pospješuju blagostanje mogu bolje integrirati u usluge skrbi kako bi se poboljšalo dostupnost i pružanje usluga;

37. UTVRDE područja i regije u kojima bi možda trebalo intervenirati u pogledu pristupačnosti prijevoza, s obzirom na to da nedostatak pristupa prijevozu u mnogim slučajevima znači nedostatak pristupa visokokvalitetnom obrazovanju i osposobljavanju, kulturi, tržištima rada ili zdravstvenim uslugama;
38. OSIGURAJU, u skladu s nacionalnim okolnostima, pristup svih radnika, bez obzira na vrstu i trajanje radnog odnosa i, u usporedivim uvjetima, samozaposlenih osoba, adekvatnoj socijalnoj zaštiti⁹¹⁰;
39. RAZMOTRE, prema potrebi, zakonitu migraciju kako bi se ublažilo smanjenje radno sposobnog stanovništva, uz poštovanje nacionalnih nadležnosti;

POZIVA države članice i Europsku komisiju da u skladu sa svojim nadležnostima i uzimajući u obzir nacionalne okolnosti te poštujući ulogu i autonomiju socijalnih partnera:

40. PROMIČU provedbu načelâ europskog stupa socijalnih prava kao nužnog koraka prema jednakim mogućnostima i pristupu tržištu rada, pravednim radnim uvjetima te socijalnoj zaštiti i uključenosti;
41. PROVODE učinkovite intervencije politike utemeljene na dokazima na nacionalnoj razini i razini Unije radi rješavanja zajedničkih izazova koji proizlaze iz demografskih promjena, među njima dostupnosti visokokvalitetne dugotrajne skrbi i održivosti te adekvatnosti sustava socijalne zaštite;
42. PRISTUPE RJEŠAVANJU neravnoteža u mobilnosti unutar EU-a kako bi se povećala socijalna kohezija, a odljev mozgova pretvorio u cirkulaciju ili priljev mozgova, te RADE na trajnom usavršavanju i prekvalifikaciji radne snage, uzimajući u obzir dinamičnu prirodu tržišta rada te okolišnu, tehnološku i demografsku preobrazbu kako bi se odgovorilo na regionalne razlike, ruralnu depopulaciju i urbane izazove;

⁹ Preporuka Vijeća od 8. studenoga 2019. o pristupu radnika i samozaposlenih osoba socijalnoj zaštiti (2019/C 387/01).

¹⁰ Europski stup socijalnih prava.

43. UNAPRIJEDE bazu znanja i razumijevanje te PODIGNU svijest o važnosti srebrnog gospodarstva i mogućnostima njegova ukupnog pozitivnog učinka koji bi se trebao temeljiti na ravnoteži između gospodarskih i ljudskih potreba;
44. POTIČU inovativna rješenja kojima se daje dodana vrijednost i olakšava sudjelovanje starijih osoba u društvu i na tržištu rada u skladu s njihovim sposobnostima i sklonostima te kojima se u svim politikama potiče i podupire zdravo i aktivno starenje te PROMIČU prava starijih osoba s invaliditetom;
45. POVEĆAJU dostupnost cjenovno pristupačnih, visokokvalitetnih i, prema potrebi, integriranih društvenih, obiteljskih i zdravstvenih usluga te usluga u području zapošljavanja, obrazovanja, stanovanja, skrbi i prijevoza, koje mogu biti važni čimbenici za smanjivanje jaza između urbanih i ruralnih područja;
46. OJAČAJU sposobnost ublažavanja mogućih novih demografskih izazova koji nastaju zbog globalne pandemije bolesti COVID-19 i OSIGURAJU otpornost društva;
47. PRATE ostvareni napredak u provedbi zajedničkog europskog plana za oporavak „Prema otpornijoj, održivijoj i pravednijoj Europi”¹¹ čiji je cilj koordinirana i uključiva strategija za prevladavanje trenutne faze globalne pandemije bolesti COVID-19 i OJAČAJU koordinaciju gospodarskih strategija kako bi došlo do oporavka proizvodnih aktivnosti i funkcioniranja tržišta rada;

POZIVA Europsku komisiju da:

48. DODATNO RAZVIJE zajedničku osnovu i interaktivno sredstvo na razini EU-a za dobivanje pravodobnih, dosljednih, pouzdanih, usporedivih i dostupnih podataka razvrstanih prema spolu i dobi za potrebe bavljenja demografskim kretanjima te PODUPIRE nacionalne politike za rješavanje demografskih izazova, uzimajući u obzir demografske projekcije i utvrđene učinke demografskih promjena na europsko društvo, posebno važne u kontekstu oporavka od pandemije bolesti COVID-19;

11

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/joint_eu_roadmap_lifting_covid19_containment_measures_hr.pdf

49. IZRADI, prema potrebi, odgovarajuću i diferenciranu strategiju, uključujući moguće ciljano europsko financiranje, za države članice, njihova ruralna područja, otoke i druge regije koje su najpogođenije smanjenjem broja stanovnika, posebno ako je to posljedica nedovoljnih mogućnosti zapošljavanja, usluga ili prometnih veza, posebno namijenjenu privlačenju ljudi u te regije;
50. OSIGURA da svi prijedlozi i inicijative politika budu popraćeni sveobuhvatnim procjenama demografskog i teritorijalnog učinka koje se provode usporedno s procjenama gospodarskog i socijalnog učinka te učinka na okoliš s ciljem da regije koje zaostaju postanu dinamičnije i privlačnije, kako bi se time doprinijelo socijalnoj i teritorijalnoj koheziji Unije;
51. POKRENE sveobuhvatno promišljanje o starenju stanovništva i svim njegovim posljedicama, uključujući njegove dugoročne učinke na gospodarstvo i društvo EU-a, nakon čega će uslijediti konkretne inicijative, uz dužno poštovanje nadležnosti država članica, kojima je cilj pretvaranje tog izazova u nove prilike kako bi time nastojalo dugoročno osigurati uključiv i održiv gospodarski rast i sustave socijalne zaštite;
52. PREDLOŽI zasebnu strategiju dugotrajne skrbi čiji je cilj povećati sudjelovanje žena na tržištu rada kako bi se održao uključiv i nediskriminirajući gospodarski rast te ublažili rizici i pritisci na javne financije i socijalne rashode općenitije povezane sa starenjem stanovništva, vodeći računa o ravnoteži između poslovnog i obiteljskog života;
53. pravodobno PODNESE prijedlog za europsku garanciju za djecu;
54. PREDLOŽI da se 2023. proglasi Europskom godinom borbe protiv siromaštva djece;
55. OSIGURA da ulaganja iz fondova EU-a daju konkretan doprinos rješavanju demografskih izazova na nacionalnoj i regionalnoj razini, uzimajući u obzir mobilnost unutar EU-a, i to utvrđivanjem posebnih mjera za ublažavanje najozbiljnijih učinaka demografskih trendova i osmišljavanjem načina za razmjenu najboljih praksi kako bi relevantni dionici mogli učiti iz međusobnih iskustava;

56. OSIGURA da se demografski izazovi na odgovarajući način uzmu u obzir u europskom semestru, posebno s obzirom na njihov učinak na gospodarstvo i na sustave socijalne zaštite, uzimajući u obzir posebne kontekste u svakoj državi članici;

POZIVA Odbor za zapošljavanje i Odbor za socijalnu zaštitu da:

57. NASTOJE razraditi i ažurirati adekvatne skupove demografskih pokazatelja, razvrstane prema spolu i dobi, od onih koji se trenutačno upotrebljavaju, te prema potrebi IZRADE nove skupove koji se odnose na tržište rada i socioekonomsku koheziju, prema potrebi u suradnji, s drugim relevantnim pripremnim tijelima Vijeća koja su posebno nadležna u području gospodarstva i financija;
58. POTIČU razmjenu najboljih praksi među državama članicama u suočavanju s demografskim izazovima, u pogledu tržišta rada i socioekonomske kohezije;

POZIVA Komisiju i Odbor za socijalnu zaštitu da:

59. PROVEDU studiju o učinku demografskih kretanja na adekvatnost mirovina i dugotrajne skrbi.